1854. N°. 14[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 4 DECEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 2 December.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken alhier, heeft een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal verzonden, waarbij zij de opheffing toejuichende van bepalingen, die de vrije ontwikkeling van handel, scheepvaart en nijverheid belemmeren, en als zoodanig ook de afschaffing van het tonnegeld wenschelijk achtende, de nadeelen betoogt eener belasting op de brandstoffen. Zij wijst er onder anderen op, hoe de prijs van alle brandstoffen alhier, sedert de afschaffing van den stedelijken accijns veel meer gedaald is, dan het bedrag van de accijns zelven, en verzoekt derhalve dringend, dat de Tweede Kamer het voorstel tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen aanneme.

— Naar wij vernemen staat ons een groot kunstgenot te wachten, door een Concert, hetwelk onze jeugdige en verdienstelijke stadgenoot de Heer G. Knippenberg, Clarinettist, voornemens is in den loop van de maand Januarij te geven, waarop zich zullen doen hooren onze geliefkoosde Zangeres Mej. Freschhart, thans te Amsterdam, en de onlangs met zoo veel roem van zijne kunstreis uit Amerika teruggekeerde Heer Frans Coenen, Solo-Violist van Z. M. den Koning der Nederlanden. Wij wenschen den Concertgevever eene ruime deelneming toe. (*Ingez.*)

— Op den 25sten dezer bleven alhier in behandeling 10 Choleralijders, bijgekomen tot op heden 2 personen, totaal 12, daarvan overleden 3, hersteld 9, in behandeling gebleven geene.

— Het getal opgenomenen in het werkhuis gedurende de afgeloopen week is geweest als volgt:

26 Nov.	106 volwassenen,	29 kinderen,	te zamen	135.
27 „	153 „	48 „	„	201.
28 „	171 „	57 „	„	228.
29 „	174 „	55 „	„	229.
30 „	176 „	56 „	„	232.
1 Dec.	174 „	58 „	„	232.
2 „	182 „	61 „	„	243.

— Men verneemt dat door 22 Predikanten der Herv. kerk, allen leden van het gezelschap *Ernst en Vrede*, dezer dagen een adres aan de Synodale Commissie is ingediend, om op te komen, niet tegen de in de jongste kerkelijke procedures gedane uitspraken als zoodanig, maar tegen het daarbij ten grondslag gelegde *beginsel*. Reeds door 7 andere Predikanten uit onderscheiden streken des lands werd dit voorbeeld gevolgd. Dit adres komt voor in het den 1sten dezer uitgegeven nommer van het Tijdschrift *Ernst en Vrede* en wordt ook, met eenige op deze zaak betrekkelijke stukken van de HH. Dr. N. Beets en Dr. J. J. Doedes, afzonderlijk uitgegeven. (*Zie de Advert.*)

— Op de 8ste verkooping der gronden in de Haarlemmermeerpolder zijn verkocht 1269,35 bunders. De opbrengst bedroeg ƒ 582,600 of ƒ 459 per bunder.

— De *Staats-Courant* bevat de volgende opgaven van de Nederl. Bank: Uitloopende Bankbiljetten ƒ 91,948,225.60. Saldo's van Rekeningen-Courant ƒ 25,110,822.81½. Munt en Muntmateriaal ƒ 103,235,595.45½.

— De Gemeenteraad te Vlaardingen heeft, bij de behandeling der policie-verordeningen, met algemeene stemmen besloten, te verbieden in herbergen, koffijhuizen, slijterijen, enz. sterken drank te tappen aan kennelijk beschonken personen, en aan allen die in of van wege liefdadige instellingen der gemeente of van de onderscheidene godsdienstige gezindheden, in dezelve worden verpleegd of bedeeld, op eene boete van ƒ 3 tot ƒ 6.

— Als eene bijzonderheid meldt men, dat te Ees, provincie Drenthe, eene ooijevaar is teruggekomen.

— Te Groningen is een kind tusschen 2 en 3 jaren door het in brand geraken der kleederen, bij afwezigheid der moeder deerlijk omgekomen.

— Uit 's Hertogenbosch wordt als eene bijzonderheid vermeld, dat de Heer W. Schreelhain en zijne echtgenoot, in het 60ste jaar hunne huwelijks, laatstl. Zondag met hunne kinderen en behuwd-kinderen naar Uden gereden zijn, om dezelve trouwfeest van een hunner kinderen mede te vieren.

— Eergisteren is in België de wet afgekondigd betrekkelijk den vrijen invoer en het verbod van uitvoer der levensmiddelen.

— Te Bern in Zwitserland heeft de honden-belasting in een jaar ruim 3000 fres. opgebragt. Bij het overlijden eener oude juffrouw, die jaarlijks 63 fres. voor elf honden betaalde, heeft men er achttien gevonden. De erfgenamen worden nu om bijbetaling en boeten vervolgd.

's GRAVENHAGE, 2 December.

Z. M. heeft benoemd tot Ontvangers der registratie en domeinen: te Sneek, den Heer J. van Assen, thans te Maarssen; te Maarssen, den Heer H. H. Schotanus à Steringa Lemke, thans te Lemmer; te Lemmer, den Heer A. W. van Boven, thans te Ommen; te Heerlen, den Heer G. E. Termaat, thans te Nijkerk; te Nijkerk, den Heer B. A. Pouli, thans te Goor; te Ommen, den Heer A. E. Stheeman, thans Surnumerair der registratie en domeinen; te Goor, den Heer Mr. B. H. Upmeijer, idem; te Gennip, den Heer S. Bartstra, idem; te Horst, den Heer S. Loke, idem; te Texel, den Heer J. Andreae, idem.

— Z. M. heeft benoemd: bij den Staf van het wapen der infanterie tot 1sten Luitenant, den 2den Luitenant J. A. de Vassy, van dien Staf, werkzaam bij de Kon. Akademie voor de zee- en landmagt; bij het reg. grenadiers en jagers, tot 1ste Luitenants de 2de Luitenants, Jhr. H. L. P. Hovy, W. A. Baron Mulert tot de Leemkule en zijnen Ordonnance-Officier den 2den Luitenant K. J. G. Baron van Hardenbroek, allen van het corps, en goedgevonden over te plaatsen, bij het reg. grenadiers en jagers, den Kapitein J. G. Hinlópen, van het 2de reg. infanterie.

— Z. M. heeft aan den Kapitein der infanterie van het leger in Oost-Indië F. Crena, met verlof hier te lande, een eervol ontslag verleend, onder toekenning van pensioen.

— De Minister van Koloniën zal Woensdag en die van Financiën, Donderdag geen gehoor verleenen.

— De gewone tentoonstelling van schilderijen van levende meesters, zal in Mei 1855 geen plaats hebben; doch Burgemeester en Wethouders zullen trachten tegen dien tijd eene tentoonstelling van schilderijen van oude en overledene meesters tot stand te brengen.

— Gisteren, omstreeks 12 ure, juist op den marktdag, heeft er bij den ijzerkooper den Heer Regent, in de Schoolstraat, een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad. Men had in het woonvertrek een vaatje met buskruid geplaatst, dat vochtig was, ten einde het te droogen; waarschijnlijk moet dit te digt bij het vuur zijn gebragt, in een oogenblik ontplofte het kruid, en zes zich in het vertrek bevindende personen, man, vrouw, drie kinderen en eene dienstmaagd, zijn, de een meer, de ander minder, ernstig gekwetst; zelfs voor het leven van sommigen is men beducht. Vele der glasruiten van het huis, en der daarover en bezijden gelegen woningen zijn verbrijzeld; ook het achterhuis is zwaar beschadigd door de ontploffing, die zoo hevig was, dat zij op verren afstand werd gehoord.

— Hier ter stede heeft zich eene vennootschap gevormd, om den bouw van maïs, ook wel Turksche tarwe of rogge genaamd, te bevorderen.

— Door de aansluiting der Russische aan de Pruissische telegraaflijnen is het telegraafkantoor te Petersburg met de Nederlandsche kantoren in verbinding gesteld. Voorloopig worden echter alleen regeringsberigten langs dien weg overgebragt.

— Eergisteren is op 3/4 uurs afstand van Scheveningen, op Wassenaarsche grondgebied, gestrand de Deensche sloep *Marie*, Kapitein P. M. Lauritzen, bemand met 4 koppen, komende van Nykiobing, geladen met gerst, bestemd naar Schiedam. De equipagie is aan boord verbleven tot dat het water zoo veel was gevallen, dat de schipbreukelingen van boord konden worden gedragen. De schipbreukelingen zijn aan het gemeente-badhuis te Scheveningen opgenomen en goed verzorgd. De lading is geborgen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg van de Zitting van Donderdag 30 November.

De algemeene beraadslagingen zijn voortgezet over Hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1855 (*Dep. van Justitie*).

De onder-artikelen 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10 van artikel 1 worden goedgekeurd.

Op onder-artikel 2 „Tractementen van den Secretaris-Generaal enz. ƒ 46,944", werd door den Heer de Poorter eene wijziging voorgesteld, strekkende om dat cijfer met ƒ 1,000 te verminderen, en alzoo te brengen op ƒ 45,944, dat amendement is met 45 tegen 20 stemmen aangenomen.

De Heer van Eck stelde voor om onder-artikel 7 van hetzelfde artikel: „Tractementen van de Presidenten, Vice-Presidenten en leden der Arr. Regtb., van de Officieren, Substituut-Officieren, Griffiers en Substituut-Griffiers ƒ 467,450", terug te brengen tot het verminderd cijfer van ƒ 451,050". Ook

dat amendement is met 65 tegen ééne stem, die van den Heer van Eck, verworpen, en het onder-artikel zelf onveranderd, zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De onder-artikelen 10 en 16 werden zonder stemming aangenomen.

Op morgen voortzetting.

Zitting van Vrijdag 1 *December.*

De beraadslagingen worden voortgezet over het IV^de Hoofdstuk (*Justitie*).

Over de 5de afdeeling »kosten van algemeene of rijkspolitie" hebben het woord gevoerd, de Heeren van Heiden Reinestein, Luyben, van Lynden, Meeussen en de Minister van Justitie, waarna de daartoe behoorende onder-artikelen 17 tot en met 22 achtereenvolgens werden goedgekeurd.

Op onder-artikel 23 »geheime correspondentie-gelden ten dienste der politie in het algemeen, *f*10,000," werden door den Heer van der Veen twee amendementen voorgedragen: het eerste strekkende om het woord *geheime* te doen vervallen, en het tweede om de som van *f*10,000 met *f*3,000 te verminderen. Na eene breedvoerige beraadslaging, waaraan deel namen de voorsteller en de Heeren Thorbecke, van Bosse, van Nispen van Sevenaer, Ter Bruggen Hugenholtz, Wintgens, Strens en de Minister van Justitie, werden beide wijzigingen, in stemming gebragt, verworpen, de eerste met 48 tegen 17 en de tweede met 37 tegen 28 stemmen.

De onder-artikelen 31 en 34 behoorende tot de VI^de afdeeling »kosten der gevangenissen" gaven aanleiding aan den Heer van Lynden, tot het vragen van eenige ophelderingen, die door den Minister van Justitie gegeven werden. Die artikelen, alsmede de overige van dezelfde en de volgende afdeelingen, werden zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Het IV^de hoofdstuk werd daarna in stemming gebragt en met 46 tegen 19 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de Heeren van Hoëvell, Zylker, Huguenin, van der Veen, Blaupot ten Cate, de Poorter, van Bosse, Anemaet, Westerhoff, van Eck, van Zuylen van Nyevelt, de Man, Thorbecke, Meeussen, Storm, Dullert, Ter Bruggen Hugenholtz, Sloet tot Oldhuis en Hoynck v. Papendrecht.

Nadat de Heer van Reede van Oudtshoorn eenige beschouwingen had voorgedragen over het V^de Hoofdstuk (*Binnenl. Zaken*) in het algemeen, is op voorstel van den Heer Ter Bruggen Hugenholtz met 31 tegen 21 stemmen bepaald om de beraadslagingen over dat hoofdstuk op morgen, des voormiddags ten 11 ure, voort te zetten.

De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot verhooging van Hoofdetuk V voor 1854 (*kosten ter zake van den Haarlemmermeerpolder*), en voor het voorstel van vijf leden tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen, hebben daaromtrent hare eindverslagen uitgebragt.

De beraadslagingen over die ontwerpen zullen nader worden vastgesteld.

Zitting van Zaturdag 2 *December.*

De algemeene beraadslagingen over Hoofdst. V (*Binnenl. Zaken*) zijn geopend. De Heeren Sloet tot Oldhuis, Thorbecke, Gevers van Endegeest, Hugenholtz en Westerhoff voeren het woord. De Minister van Binnenl. Zaken verdedigt het ontwerp. — De zitting duurt voort.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 29 November.

In de jongste Parlementszitting werd een voorstel der Regering, om eene rijks-wapenfabriek op groote schaal op te rigten, verworpen. De Regering heeft geweren te Luik moeten bestellen, terwijl de wapensmeden te Birmingham reeds 2 maanden achterlijk zijn met de levering der hun bestelde buksen.

— Eenige groote scheepsreeders in Zuid-Wallis hebben besloten, op eigen kosten, 1000 zeelieden voor 's rijks dienst bijeen te brengen, indien de Regering een linieschip van 120 stukken wil doen bouwen en hetzelve onder den naam van de *South-Welshman*, met die bemanning tegen de Russen ten strijde wil zenden.

— Onder de groote uitgaven, voor den krijg, komt de huur van stoombooten, toebehoorende aan maatschappijen of personen voor, als bedragende 3,000,000, (*f*36,000,000) behalve die, welke de Regering bouwt of gekocht heeft.

— Verscheidene gewonde Officieren zijn uit de Krim in Engeland aangekomen. Ook hebben verscheidene anderen, tot de aristocratie behoorende, bij de naderende werkeloosheid gedurende den winter, het krijgstooneel vaarwel gezegd.

— In de *Times* leest men: Het is niet mogelijk om 30,000 man gezonde en krachtige troepen in de Krim te handhaven, tot dat Sebastopol in de magt der bondgenooten zal zijn, zonder de begrooting aanzienlijk te overschrijden. De uitgaven zijn door de tegenwoordige crisis verre buiten verwachting vermeerderd. De Regering heeft alle stoombooten, die beschikbaar waren, tot zich genomen en in de dienst der pakketbooten eene stoornis gebragt. Wij nemen aan, onze versterkingen en die van Frankrijk te vervoeren. Wij moeten steenkolen en levensmiddelen verschaffen en, zoo noodig, die schepen herstellen en doen vervangen. Verder bouwen wij en koopen wij voor aanzienlijke sommen dan immer, nieuwe schepen aan. Indien wij geene nieuwe vuurwapenen aan het leger geven, dan moeten wij die ten minste fabriceeren.

De soldaten in de Krim zijn, naar men zegt, zoo goed als in lompen gehuld, zij hebben geen heel stuk kleed aan hun ligchaam; zij zijn zonder hemd, zonder beschuttingen en gelijken daardoor veel op de soldaten van Omer-Pacha. De Regering doet al wat zij kan. Volgens de laatste berigten was eene lading wollen kleederen in de Krim aangekomen. Men zendt thans houten barakken voor 25,000 man, kagchels, steenkolen en hout daar heen. Doch de troepen moeten ook brood bakken, koffij branden en malen enz.

Wij veronderstellen, dat men in het volgende jaar in de Oostzee, eenig feit beproeven zal, der dapperheid onzer marine waardig. Daartoe zijn nieuwe schepen noodig, die over de ondiepten kunnen gaan en de muren van graniet trotseren; doch in de eerste plaats worden aanzienlijke sommen daartoe vereischt. Hierbij komt de vermeerdering der artillerie, mobielmaking der militie, verbetering der binnenlandsche versterkingswerken; en dit alles zou men willen doen en beproeven, zonder nieuwe leening, met behulp van de inkomsten! Wij kunnen dit niet gelooven.

— Met het stoomschip *Baalbec* zijn te Liverpool verscheiden Officieren aangekomen, die in de Krim wonden hebben bekomen. Eene menigte andere zijn te Konstantinopel, Smyrna, Malta en Gibraltar achtergebleven.

— Een der leveranciers van het leger heeft aan de regering den raad gegeven, om elk soldaat in de Krim te voorzien van een zakje met pluksel en linnen, ten einde hij zich voor het geval dat hij gewond raakt, zoo goed mogelijk het eerste verband zelf zou kunnen leggen.

— Dezer dagen zijn 3 Russische Officieren en 3 soldaten van hier naar Rusland vertrokken, om uitgewisseld te worden tegen gevangen genomene Engelschen.

— Het Iersche landvolk werd zoodanig verschrikt door het gerucht eener loting voor het leger, dat eene officiële kennisgeving vereischt werd, om die bevolking te overtuigen, dat de dienst slechts vrijwillig gevorderd werd. Velen hadden zich reeds op reis naar Amerika begeven.

— De inteekeningen voor het Patriotic Fund bedragen te Leicester 1750 £, te Liverpool 20,000 £, te Dublin 6000 £ en te Belfast 2000 £.

— Omtrent het vergaan van het schip *New-Era*, met landverhuizers van Bremen naar New-York, zijn thans naauwkeuriger berigten. Het schip strandde in een dikken mist, 35 Eng. mijlen van New-York. De Kapitein en 20 passagiers, slaagden er in zich te redden, 200 kwamen om, 135 werden later gered, zoodat van 410 personen in het geheel 156 behouden zijn, van deze zijn later 3 tengevolge van uitputting overleden, terwijl men voor het leven van menigeen nog vrij bekommerd was. Het schip wordt op 71,000 dollars geschat en moet voor 81,000 dollars te Boston, Bath en New-York verzekerd zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 November.

De Generaal de Montebello, die naar het Oosten vertrekt ter uitdeeling van de belooningen wegens den slag van Inkerman, heeft van den Keizer in last, om bij zijne aankomst in de Krim op eene bespoediging der krijgsoperatien met klem aan te dringen. Die last moet den Generaal door den Keizer gegeven zijn, op bepaalden raad van Lord Palmerston.

— De Jesuiten mogen geen eerbewijs aannemen, en uit dien hoofde heeft Pater Glorout bedankt voor de Orde van het Legioen van Eer. De Keizer heeft hem daarop in bijzonder gehoor ontvangen, en hem een verzameling van boekwerken geschonken, voor de hospitalen in het Oosten.

— De Senaat en het Wetgevend Ligchaam zijn bijeengeroepen tegen den 26sten December.

— De *Moniteur* deelt een besluit mede, waarbij de uitvoer van granen en meel, tot 31 Julij des volgenden jaars wordt verboden.

— Men heeft alhier weder minder hoop op eene krachtdadige zamenwerking van Oostenrijk met de Westersche Mogendheden in het Oostersche geschil. Er wordt geklaagd, dat Omer-Pacha, wel niet door de Oostenrijksche Regering, maar toch door de Bevelhebbers der in de Donau-vorstendommen liggende Oostenrijksche troepen, belet is eenen aanval tegen Bessarabie te ondernemen op den tijd, toen zulk eene krijgsverrigting de zamentrekking der Russische troepen naar de Krim zou tegengehouden hebben.

— De kweekelingen van St. Cyr zullen naar het Oosten gezonden worden, zoodra zij slechts eenigermate bruikbaar zullen blijken te zijn; zij zullen nagenoeg geen examen hebben af te leggen, en zelfs den anders gebruikelijken proeftijd niet behoeven te doorstaan.

SPANJE.

MADRID, 30 November.

De Maarschalk Espartero is tot Voorzitter der Cortes benoemd; tot Vice-Presidenten zijn verkozen de Heeren O'Donnell, Madoz, Dulce en Perales; tot Secretarissen de Heeren Fuentes, Calvo, de Markgraaf Vega, Gonzalez Vega. De Afgevaardigden hebben een programma aangenomen, 't welk inhoudt: vrijheid, met orde, onder den constitutionelen troon der dynastie van Koningin Isabella.

— Heden is bekend geworden de zamenstelling van het nieuwe Ministerie: De Hertog der Overwinning, Espartero, President van den Raad; O'Donnell, Minister van Oorlog; Luzurriaga, Buitenl. Zaken; Collado, Justitie, Gratie en Financien; Salazar Allende, Marine; Santa Cruz, Binnenl. Zaken.

— Eene dépêche van den 25sten dezer, meldt, dat de staatkundige kwijtschelding, den 7^den bekend gemaakt, voor het geheele koningrijk van kracht is.

— In Portugal zal het decimale stelsel worden toegepast op de gouden en zilveren munt.

PRUISSEN.

BERLIJN, 30 November.

De Koning heeft heden de Kamers geopend. De paragraaf der troonrede, omtrent de buitenlandsche zaken luidt nagenoeg als volgt:

Z. M. betreurt diep, dat tusschen 3 magtige leden der Europesche statenfamilie een bloedige strijd is ontstaan. Nog bleef het vaderland daarvan verschoond, nog vond de vrede aldaar eene wijkplaats. Hij heeft alle welaanleiding, om te hopen, dat weldra de grondslag zal gevonden worden tot eene op breede grondslagen rustende verstandhouding. Vast vereenigd met Oostenrijk en Duitschland, acht de Koning het zijne voortdurende zending te zijn, de zaak van den vrede, van de erkenning van vreemde zelfstandigheid en de gematigdheid te bepleiten. Mogt door den loop der gebeurtenissen de verpligting ontstaan, om aan de houding van Pruissen meer nadruk bij te zetten, dan zou zijn getrouwe volk daarmede gepaard gaande onvermijdelijke

offers voorzeker met vaderlandsliefde dragen. Om op zoodanige gebeurtenissen voorbereid te zijn, is bevel gegeven tot het op voet van oorlog gereed houden des legers, door versterking van eenige troepen-korpsen, en tot het voltallig maken en vermeerderen van het oorlogs-materieel, alsmede tot de algeheele realisering der toegestane leening.

Pruissen wordt alzoo in staat gesteld ten alle tijde, wanneer eene dreigende wending der staatkundige gebeurtenissen het vorderde, voor de bescherming zijner belangen en zijner Europesche stelling op te treden.

— Het alhier ontvangen Russische antwoord op de Pruissische nota, houdende aanbeveling der 4 punten van waarborg, bevat de verklaring, dat Rusland bereid is tot het aanknoopen van onderhandelingen op de volgende grondslagen: 1°. Gezamentlijke waarborg der 5 groote Mogendheden van de regten der Christen-onderdanen van de Porte, zonder onderscheid tot welke Christelijke gezindheid die onderdanen behooren. 2°. Gemeenschappelijk protectoraat der Donau-Vorstendommen, door de 5 Mogendheden uit te oefenen op de grondslagen der thans tusschen Rusland en de Porte bestaande tractaten. 3°. Herziening van het tractaat van 1841. 4°. Vrije vaart op den Donau.

RUSLAND.

De Keizer heeft het voorstel van den Minister van Eeredienst, om de aan de Hoogeschool aldaar bestaande afdeeling voor de Oostersche talen tot eene faculteit te verheffen, goedgekeurd, en deze verandering is reeds in werking getreden. Die faculteit omvat de volgende talen: Arabisch, Perzisch, Turksch, Tartaarsch, Mongolisch, Kalmuksch, Chineesch, Hebreeuwsch, Armenisch, Grusenisch en Mandschurisch.

— Prins Menzikoff meldt uit Sebastopol van 22 Nov., dat toen het bombardement nog werd voortgezet, doch dat er slechts zelden en zwak gevuurd werd. De schade aan de vestingwerken was onbeduidend.

— Uit Warschau wordt berigt, dat met den grootsten spoed reeds alles voor de nieuwe ligting (de derde in dit jaar) wordt voorbereid, voor het begin van December. Om Polen onschadelijk te maken, tracht men het van alle weerbare manschappen te berooven. Ingeval de oorlog mogt voortduren en de Regering in het voorjaar nogmaals eene ligting mogt doen, dan moeten de akkers braak blijven liggen en zal de bevolking aan honger en gebrek prijs gegeven zijn.

— In Zuid-Rusland heeft de winter zich plotseling met buitengemeene gestrengheid geopenbaard. De wegen liggen reeds diep onder de sneeuw bedolven, hetgeen den marsch der naar de Krim bestemde troepen zeer vertraagt.

TURKYE.

Volgens berigt van den 30sten November uit Konstantinopel, wordt een groot gedeelte van de vloot der bondgenooten in den Bosporus verwacht. Prins Napoleon heeft de Turksche hoofdstad nog niet verlaten. Van den 10den tot den 20sten zijn 15,000 soldaten naar de Krim vertrokken.

— Mustapha-Pacha en Kurschid-Pacha zijn te Konstantinopel ontboden, om hun gedrag in Azië te verantwoorden. Soliman-Pacha bevindt zich bij voortduring te Bayazid.

— Berigten uit Konstantinopel tot den 20sten met de stoomboot *Nil* te Marseille aangebragt, melden, dat sedert den slag bij Inkerman de Russen een onbeduidenden uitval hadden gedaan, die echter was teruggeslagen. Ook 40000 Russen hadden mede den 17den op Eupatoria eenen, hoewel mislukten, uitval gedaan.

— Omer-Pacha zou met 68,000 man naar Fockschani oprukken. Aan Ahmet-Pacha was bevel gezonden om Babadagh te bezetten met 30,000 man; eene voorhoede van 5000 man zou haar hoofdkwartier in de Dobrodscha opslaan.

— Binnen eene maand zal Czernowitsch met Jassy electrisch verbonden zijn.

— Volgens een berigt uit Varna van 14 Nov. werden van daar bestendig, in weerwil der hevige stormen op de Zwarte zee, levensmiddelen en andere benoodigdheden aan de bondgenooten in de Krim toegevoerd. De leveranciers waren door den Franschen Consul verwittigd, dat er met het begin van het volgende jaar eene dubbele hoeveelheid levensmiddelen voor het leger in de Krim vereischt zou worden.

— Men meldt uit de Krim, dat de Fransche en Engelsche legers steeds bezig waren met het maken van een verschanst kamp.

— 32 Engelsche transportschepen zijn den 14den op de kust der Krim vergaan. De schroefstoombooten *Prince* en *Seanymph* zijn met de geheele bemanning en lading gezonken; 3 kleinere Engelsche booten zijn gestrand. De *Sanspareil* en *Agamemnon* zijn door den storm op de kust geworpen, doch hebben gelukkig weten af te houden. De *Retribution* strandde ook, maar werd gered door de geheele lading ammunitie over boord te werpen. Belegerden en belegeraars handelen thans beiden verdedigenderwijs.

— Generaal Liprandi is, zonder een nieuw gevecht te hebben geleverd, naar Baktschi-Saraï teruggetrokken, en de Russen hebben de brug over de Tchernaïa doen springen.

— Volgens berigt uit Scutari is het getal der geneesheeren en heelmeesters in de Engelsche hospitalen aldaar onlangs sterk vermeerderd en bedraagt thans 72. De Protestantsche liefdadige zusters en ziekenverpleegsters bewezen groote diensten en betoonden zich, onder het opperroezigt van Miss Nightingale, hoogst ijverig en ten volle voor hare liefdadige taak berekend.

— Het bevel van Admiraal Dundas in de Zwarte zee is waarschijnlijk ten einde, en hij zal zich met zijn vlaggeschip *Britannia* naar Engeland terugbegeven. De *Vengeance* van 84 en de *Bellerophon* van 78 stukken keeren mede terug en zullen door de geduchte schroef-linieschepen *Algiers* en *Hannibal*, elk van 90 stukken, vervangen worden. Als opvolger van Admiraal Dundas noemt men Sir Edmund Lyons, die tot nu toe reeds alle operatiën in de Zwarte zee geleid heeft.

— De tijdingen uit Damascus houden in, dat in de vriendschapsbetrekkingen tusschen Turkye en Perzië geene stoornis is gebragt.

— Uit Athene meldt men, dat bij voortduring benden roovers het land afloopen. Een dier benden heeft een dorp nabij Athene aangevallen en de monniken schandelijk bejegend. Eene andere misdadige poging is nog in tijds door de te wapen gesnelde bevolking voorkomen.

— De Grieksche garnizoenen zullen eerlang verplaatst worden, ten gevolge van het heerschen der cholera.

Waarde Landgenooten!

De visscherlieden en vele anderen uit den geringen stand in deze gemeente verkeeren in een allertreurigsten toestand, niet alleen door den hoogst treurigen gang der haringvisscherij, maar vooral door de sedert geruimen tijd hier heerschende zenuwzinkingkoortsen, wordende het aantal zieken heden nog op ruim 200 begroot. De armoede en ellende is thans onder die ongelukkigen ten top gestegen. De kustvisscherij staat geheel stil door gebrek aan de noodige manschappen, en van de visscherlieden die ter haring varen zijn ook door ziekte velen verhinderd om naar zee te gaan. Eene Commissie heeft zich hier vereenigd, bestaande uit de Onderteekenden, om eene Collecte alhier te houden, maar de opbrengst, hoewel aanzienlijk, is toch te gering om aan dat groot aantal zieken de noodige ondersteuning te kunnen verschaffen, en daarom nemen zij de vrijheid zich tot u te wenden, met het oog op Hem, den Bestuurder der harten, om iets voor die ongelukkigen te vragen, hoe gering het ook zijn moge, en zullen de ingekomen liefdegiften door hen met dankbaarheid ontvangen en van den goeden ontvangst daarvan in deze Courant opgave gedaan worden. De Wel-Edele Heer A. LIBRECHT LEZWYN te *Leyden*, en ook de Redactie van deze Courant heeft zich wel willen belasten met het ontvangen en overzenden der Giften.

J. C. DE VIJVER, *Predikant*, M. SCHAAP, L. VOOYS, J. SCHADDÉ VAN DOORN, Jb. VAN DUYN, G. VAN STAVEREN, Jb. PARLEVLIET, G. VERDOES, D. TAAT en P. S. MEERBURG.

KATWIJK AAN ZEE, 27 November 1854. Namens de Commissie voornoemd, G. VELDMANN.

Bij de Redactie is voor de hulpbehoevenden te Katwijk ontvangen: 1 coup. nº. 7407, *f* 1.23. Van A. H. *f* 2.50. Van N. N. *f* 2.50. Van R. B. 1 coup. *f* 1.98, 4 pCt. Werk. Schuld nº. 1059. Van M. C. *f* 3.—

Bij den Ondergeteekende is voor de behoeftige zieken te Katwijk aan Zee ontvangen: Van P. V. *f* 2.50, A. *f* 5.—, Mej. N. N. *f* 10.—, W. S. *f* 2.50, S. B. C. G. *f* 2.50, P. D. H. *f* 5.—, L. C. P. *f* 2.—, L. C. een coupon nº. 3542 *f* 9.90, L. S. *f* 5.—, M. F. T. *f* 2.—, J. K. *f* 5.—, S. G. B. *f* 1.— en S. S. *f* 2.50. Onder dankzegging aan de welgezinde gevers wordt tevens berigt, dat ook de gelegenheid bestaat om giften in eene **Bus** te storten.

LEYDEN, 2 December 1854. A. LIBRECHT LEZWYN.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 2den December de Heer A. M. L. de Leth, van 's Gravenhage, in de Regten, met *Theses*.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: A. DE MUNNIK, Wedr. van A. NOOM, van *Leyden*, MET H. F. VAN DEN BERG.

LEYMUIDEN, 1 December 1854.

Algemeene Kennisgeving.

De Ondergeteekende, gevoelig voor de zeer vele bewijzen van belangstelling, bij zijne ziekte betoond, betuigt bij deze daarvoor zijnen innigen dank.

LEYDEN, 4 December 1854. JAN ZUURDEEG.

M. ED. VERRUE, Pasteur dans l'Église reformée de France, recommandé entre autres par M. AD. MONOD, Pasteur à Paris, fera Lundi 4 Décembre, le soir à 8 heures, dans l'édifice du *Nut van 't Algemeen*, des communications relatives à l'état du protestantisme et de l'évangélisation en France, spécialement dans le centre. Ceux qui dans cette ville s'intéressent aux choses du royaume de Dieu et à la cause protestante sont invités d'assister à cette réunion.

D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE, *Pasteur*.

De Ondergeteekende, met primo Januarij 1855 zijne **Apotheek** zullende *overdoen* aan zijnen Zoon C. A. VAN DISHOECK, bedankt bij deze zijne geëerde Begunstigers voor het vertrouwen, hem gedurende 34 jaren geschonken en beveelt zijnen Opvolger minzaam aan.

LEYDEN, 4 December 1854. H. G. VAN DISHOECK.

Ingevolge bovenstaande Annonce, de Ondergeteekende met primo Januarij 1855, de **Apotheek** van zijnen Vader, zullende *overnemen*, waarbij hij voornemens is den Handel in **Droogerijen en Chemicaliën** te voegen, beveelt zich beleefdelijk in de gunst zijner geëerde Stadgenooten aan, belovende eene allezins accurate bediening.

LEYDEN, 4 December 1854. C. A. VAN DISHOECK.

Bij Acte voor den Notaris P. MULLER, in bijzijn van Getuigen verleden, is tusschen ANTON DE WIT, *Korenwijnstoker* en *Distillateur*, te *Schiedam*, wonende te *Leyden*, en AUGUST PROSPER KUPFER, *Rentenier*, wonende te *Maarssen*, eene **VENNOOTSCHAP** aangegaan tot den ***Handel in Gedistilleerd*** en al hetgeen daartoe behoort, welke gevestigd zal zijn te *Leyden*, Vrouwesteeg Wijk VI. Nº. 51/51, onder de Firma DE WIT & KUPFER, en zulks voor een onbepaalden tijd, zullende beide Vennooten de teekening der Firma hebben, doch tot het ter Leen geven of opnemen van Gelden, de teekening der beide Vennooten vereischt worden.

Geschiedende deze aankondiging ingevolge Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

LEYDEN, 1 December 1854. DE WIT & KUPFER.

SCHOUWBURG TE LEYDEN.

Maandag en Woensdag 4 en 6 December 1854,

VOORSTELLINGEN van **SIEGMUND** en **ROHDE.**

De oppervlakte der Aarde, in hare onderscheidene vormingsperioden, van de verdikking harer stoffe, tot aan het verschijnen van het menschelijk geslacht, in twee Afdeelingen. ***Astronomische Voorstellingen***, in eene Afdeeling. ***Pittoreske en Architektonische Voorstellingen***, uit den tegenwoordigen tijd. Ten slotte: ***Optische Spelen*** van Kleuren en Lijnen.

Loge en Amphitheater *f* 1.50. Bak *f* 1.00. Galerij *f* 0.50. Kinderen betalen de helft. Plaatsen kunnen besproken worden aan het Bureau.

Aanvang ten 7 ure.

De Voorstelling op Woensdag met veranderingen van de vorige, tot *finale sluiting.*

SEMPRE CRESCENDO.

CONCERT TEN BEHOEVE DER LEYDSCHE ARMEN,

Op Dingsdag 12 December 1854, in den SCHOUWBURG.

De aanvang is ten **zeven** ure precies, terwijl de Deuren niet vóór *half zes* ure zullen geopend worden.

De **Toegang-Kaartjes** zijn, tegen betaling van *f* **1.49**, ook te bekomen, ten Kantore van de Boekhandelaars D. DU MORTIER EN ZOON van des voormiddags 10 tot des namiddags 5 ure, en bij J. ROBERT, op de Breedstraat, Wijk IV. N°. 283, terwijl de Programma's op den avond van het Concert zullen worden uitgereikt.

VOLKSVOORLEZING,

op heden Maandag avond ten acht ure,

IN DE ARMENKERK.

Toegangkaartjes voor elke Voorlezing zijn à 2½ Cent te bekomen bij de HH. J. H. EICHMAN op het Gerigt en J. J. REYST, op de Hooigracht.

Voor de 225ste Staats-Loterij, waarvan de *Eerste Klasse* op den 11den dezer aanvangt, zijn te bekomen HEELE EN GEDEELTEN VAN KOOPLOTEN, Prijs-Courant ten Kantore van

LEYDEN, 1 December 1854. N. NATHANS.

De COMMISSIE voor de **LOTERIJ** van Dames Handwerken en andere Voorwerpen, van de Vereeniging: ***Christelijk Armbezoek*** alhier, berigt: dat, om aan het verlangen van vele Vrienden te voldoen, de **Tentoonstelling** van Voorwerpen voor bovengemelde Loterij, waaronder ook een geschenk van H. M. de Koningin, nog zal te bezigtigen zijn, op Dingsdag en Woensdag den 5den en 6den December e. k., des middags van 12 tot 3 ure, in het Locaal op de Papegracht, Wijk IV. N°. 577, *tegenover het Museum.* De Toegang **gratis.**

De Ondergeteekende berigt aan zijne geachte Begunstigers, dat hij genoodzaakt is, door de algemeene verhooging van de prijzen der Bieren door HH. Bierbrouwers, ook den prijs zijner Bieren te verhoogen, en wel de gewone soorten met 1 cent per kruik, het Jopenbier met 5 cents en het Dantziger Mom met 10 cents per flesch.

LEYDEN, 2 December 1854. A. J. WIJTENBURG.

Het geëerd publiek wordt bij deze bekend gemaakt, dat er thans door eene goede inrigting, gelegenheid bestaat, zich te kunnen abonneren aan **Table d'Hôte**, ten 2 en 4 ure dagelijks, terwijl de levering en het klaar maken van **Dejeunés, Diners en Soupers**, als ook dat der groote **Schotels** enz. op nieuw wordt aanbevolen, ingevolge gezonden Circulaire.

LEYDEN, 28 November 1854. J. STEENWEG.

Breedestraat schuins tegenover het Postkantoor.

KOEK- EN BANKETBAKKERIJ:

DE ZOETE INVAL,

Hoek van de Hartesteeg en Nieuwstraat.

De Ondergeteekende maakt bij deze aan zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten bekend, dat hij van nu af aan, alsook met het **St. Nicolaas-Feest**, ruim voorzien zal zijn van alle Artikelen, welke bij deze gelegenheid vereischt worden. Hij beveelt zich minzaam aan, belovende eene prompte en civile bediening.

E. MEIJERAAN.

MAGAZIJN

VAN

PAPIEREN, KANTOOR-, SCHOOL-, TEEKEN- EN SCHRIJFBEHOEFTEN

VAN

B. GEYER en COMP.

Botermarkt, Wijk IV, N°. 6.

hebben de eer te berigten, dat zij voor het op handen zijnde ST. NICOLAAS-FEEST, ontvangen hebben, eene schoone collectie **Lees- en Prentboekjes**, van 2, 5, 8 en 10 Cts en hooger; Papeteries, Portemonnaies, Cigarenkokers, Albums, Necessaires, Schrijf- en Zakportefeuilles met en zonder Garnituur, Pressepapiers, Cartonnages, Inktkokers, Bouwdoozen, Legkaarten en nog honderde Artikelen, zeer geschikt voor deze gelegenheid.

VOOR ST. NICOLAAS-GESCHENKEN,

zijn bij H. J. T. MATVELD, *Boek- en Papierhandelaar*, op de Hoogewoerd, alhier, tot uiterst lage prijzen voorhanden: een aantal **KINDER-PRENTEBOEKJES**, in alle genres, van 3 Cts tot de fraaiste soorten, alsmede vele andere Liefhebberijen, geschikt tot geschenken voor het Kinderfeest.

Tevens is bij hem uitgegeven en in alle Boekwinkels verkrijgbaar, het zoo zeer bevallige en nuttige Prenteboek:

Oost West 't huis best,

door onze verdienstelijke Kinderdichter L. VAN DEN BROEK, met 8 fraai gekleurde Platen, waarop meer dan 100 allerliefste Groepen en Figuren voorkomen, zeer geschikt om na te Teekenen, en alzoo het nuttige aan het aangename te verbinden; het is in een net cartonnen Bandje gevat en kost slechts **90 Cents.**

Bij KEMINK EN ZOON te *Utrecht*, ziet het licht:

ADRES AAN DE SYNODALE COMMISSIE,

TER ZAKE VAN HET DOOR HAAR BIJ DE JONGSTE KERKELIJKE PROCEDURES AANGENOMEN BEGINSEL,

INGEZONDEN DOOR

EENIGE PREDIKANTEN DER NED. HERVORMDE KERK.

Met een viertal Bijlagen.

(Overgedrukt uit het Maandschrift *Ernst en Vrede.*)

Prijs **5** Cents.

Is te *Leyden* te bekomen bij P. ENGELS.

BEURTSCHEPEN,

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN,

Naar *Zwolle*,	Maandag	4 December	12 uur,	Schipper			
» *Alkmaar*,	Woensdag	6	»	10	»	»	L. KROON.
» *Amersfoort*,	»	6	»	10	»	»	J. HOUTZAGER.
» *Sneek*,	»	6	»	11	»	»	
» *Deventer*,	Donderdag	7	»	12	»	»	J. BUISMAN.
» *Zutphen*,	»	7	»	12	»	»	J. DE HAAS.
» *Kampen*,	»	7	»	12	»	»	K. ROZENDAAL.

De Goederen naar bovengemelde plaatsen bestemd, zullen, niettegenstaande het Wintersaisoen, ten spoedigste naar hunne bestemming verzonden worden.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 2 December. Van *f* 39 tot *f* 44.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 2 December.

Tarwe *f* 14.00 tot *f* 14.50. Rogge *f* 10.80 tot *f* 11.30. Gerst *f* 6.80 tot *f* 7.00. Haver *f* 4.80 tot *f* 5.30. Paardeboonen *f* 8.00 tot *f* 8.20. Duiveboonen *f* 9.00 tot *f* 9.30.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 1 December.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	58⅝	58	58⅝
Dito Certificaten	» 3 »	69⅝	69⅝	69⅝
Dito dito	» 4 »	88	88⅜	88
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	87⅞	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg . . .	» 4½ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	99⅝	—	—
Dito dito 1828 en 1829 .	» 5 »	99¼	99⅝	99¼
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	88	88¼	—
Dito 1840	» 4 »	74¾	75	75
Dito bij STIEGLITZ & C°. . .	» 4 »	74	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	56½	56¾	—
POLEN, Aandeelen 1835 . .	fl. 500 f	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4 »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	17 11/16	17 13/16	17 11/16
Dito Obligatiën	» 3 »	37¼	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	» 3 »	32⅜	32	32 15/16
Bewijzen Coupons		5 1/16		
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. .	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	62⅝	62⅝	62⅝
Dito Nieuwe	» 5 »	73¾	73⅝	73⅝
Dito 1847	» 2½ »	31¼	31¼	31
BELGIË	» 2½ »			
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	47⅜	47¼	—
BRAZILIË, 1824, 100 £	» 5 »	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	36¾	36¼	36¼
Dito dito	» 4 »	—	—	—
PERU	» 4½ »	64½	65½	—
VENEZUELA	» 3½ »			
MEXICO	» 3 »	19 1/16	19 1/16	
AMERIKA, Bankactiën				

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.